

PaedDr. Fibi Sándor

Nyugalmazott tanár, a Katedra szerkesztőbizottságának elnöke,
Dunaszerdahelyen él, sfibi@chello.sk

Ami a demográfiai mutatókon túl van...

Talán még mindannyian érezzük a csodálatos karácsony semmi más-hoz nem hasonlítható hangulatát, a karácsonyfa varázsát, az emberiség legbensőségesebb ünnepének a szépségét, a család meghitt, boldog nyugalmát és békéjét, de minden bizonnyal már az új év remélt szépsége is otthonra talált vágyainkban, terveinkben, gondolatainkban. A jövőre vonatkozó tervek és vágyak természetesen iskoláinkra is vonatkoznak, mégpedig valóban fokozott mértékben, hiszen féltve óvott intézményeinkben alakul, formálódik jövőnk, megmaradásunk reményének hordozója, a felnövekvő magyar nemzedék. A vágyak valóra válásának útján araszolva iskoláink lényegében már az év első hónapjában – legalábbis tájékoztató jellegű – választ kaphatnak a kérdések egyik leglényegesebbjére, mégpedig arra, hogy az elkövetkező tanév szeptemberében hány kisdíák ül be az első osztályba. Tény, hogy a felületes szemlélő számára ez csak egyszerű rendkívül sok összetevő rejtőzik, melyek együttes hatása révén már viszonylag sok fontos kérdésre kaphat választ az adott iskola vezetője, pedagógusai. Mert az iskolakötelessé vált jövőndő kisdíákok beíratása az alapiskola első osztályába – a könyörtelen demográfiai adatoktól és az adott beiskolázási lehetőségektől eltekintve – nagyon sok esetben tükrözi az érintett szülők véleményét az iskoláról, az ott végzett munka színvonaláról, a pedagógusok iránt érzett tisztelet és megbecsülés mértékéről. Természetes, hogy a szülő döntése az iskola kiválasztásakor egyben válasz arra is, hogy az évek során hogyan és milyen szinten volt képes az iskola együttműködni a szülőkkel, képes volt-e megnyerni őket, és bizonyítani, hogy az iskola igenis megfelel a szülők elvárásainak. Meggyőződésem, hogy napjaink-

ra már minden érintett eljutott annak a felismeréséhez, mindannyiunk számára az a legfőbb cél, hogy ebben az országban a lehető legrövidebb időn belül ne legyen egyetlen olyan magyar iskola sem, amelynek nincs nagyon jól átgondolt beíratkozási programja, és a pedagógusok nem tesznek meg mindent azért, hogy a szülők az iskola elkötelezett barátaivá, segítőivé váljanak. A beíratási program és annak megvalósítása nem korlátozódhat a beíratkozás előtti néhány hétre, az én véleményem szerint ez az iskola folyamatos, több iskolai évet felölelő tevékenységének lényeges és meghatározó része. Az is tény, hogy a beíratási program pusztán papírra vetése még távolról sem oldja meg a problémát, hiszen csak annak átgondolt és következetes megvalósítása vihet közelebb a cél eléréséhez. Ez a megállapítás mindenekelőtt azokra a településekre vonatkozik, ahol több alapiskola is működik, és ezeknek az intézményeknek nem azonos a tanítási nyelvük. Sokszor hangsúlyoztuk már, és azt érzem, most is ki kell emelnem azt a tényt, hogy az adott társadalmi viszonyok között a magyar tanítási nyelvű nemzetiségi iskoláink minden pedagógusának tudatosítania kell, a siker érdekében igenis többet és magasabb szinten kell teljesítenie, mint az államnnyelven oktató intézményben. Amennyiben az adott iskolában ez nem történ meg, a szülők iskola iránti bizalma meginoghat, egy részük nem fogja a magáénak érezni az adott intézményt, ami előbb vagy utóbb az iskolába beírt tanulók számának a csökkenését vonhatja maga után, sőt egy bizonyos idő elteltével az intézmény megszűnését is eredményezheti. Ez pedig napjainkban, amikor a politikai vezetés az iskolaügy valóban sikeres működéséhez elengedhetetlenül szükséges állami dotáció mindmáig hiányzó részét az iskolahálózat racionalizálásával, vagyis a kisiskolák és az alacsony diáklétszámú teljesen osztott alapiskolák megszüntetésével kívánja megoldani, különösen veszélyes helyzetbe sodorhatja iskoláinkat. Bármennyire is sze-

TARTALOMJEGYZÉK

■ Baka L. Patrik: Mi lett volna, ha...	2
■ Fibi Sándor: Ami a demográfiai hullámon túl van	3
■ Novák Mónika: A beíratkozási program sikeressége közös ügy	4
■ Mihályi Molnár László: Magyar élet és magyar oktatás Kassán és térségében	6
■ Balajti Lajos: Kelemen Julianna laudálása	10
■ Vasik János: Beszélgetés Kelemen Juliannával	11
■ Albert Sándor: Mi legyen a kislétszámú gimnáziumokkal?	13
■ Hlivák Erzsébet: Kisiskolánk minden gyermek álma lehet	14
■ Vajda Barnabás: Gondolatok a történelem új állami művelődési programjával kapcsolatban	15
■ Presinszky Ágnes: A Katedra Történelemverseny múltja és jelene	16
Angyal László: Nemzetközi szeminárium a történelemoktatásról az európai integráció függvényében	17
■ Petl Rita: A nyelvtan státusa a kisebbségi anyanyelvoktatásban (2. rész)	18
■ Vízkeleti László: A magyar nyelvtan tanításáról...	21
■ Kérész Gyula, Bartalos Erzsébet: Adalékok a szövegalkotás vizsgálatához	22
■ Jurík Tünde, Rabai Nikolett, Balla István: A szem a lélek tükré	24
■ Gózon Ákos: Intelligens háló	26
■ Csicsay Éva: Óratervezet Arany János Toldi című művének Előhangjához	28
■ Ármay Zalaba Andrea: Az Óz, a nagy varázsló című meseregény módszertani feldolgozása (VII.)	30
■ Horváth Géza: Felkészítés a tesztre 5.	31
■ Peter Zolczer: Using Diagrams for Teaching (and Remembering) the Usage of Tenses [Part 3]	32
■ Majer Péter: Írástudók lesznek a Médiasztárosok?	33
■ Fekete Farkas Tímea: Mindmap	34
■ Rákócza Klaudia: Elveszettek	34
■ Iskolahírek	35
■ Pintes Livia: Ismerd meg a világot, ismerd meg önmagad	36
■ Házunk tája	37

retnénk végre egy valóban nyugodt, problémáktól mentes évet tudni magunk előtt, sajnos, ez az év a beigért néhány százalékos fizetésemelés ellenére sem fog a gondmentesek közé tartozni. Sajátos problémáink megoldásában sem számíthatunk jelentős állami segítségre, lényegében ebben az évben is csak saját képességeinkben, kreativitásunkban, tudásunkban és kitartó munkánkban bízhatunk és remélhetőleg még azokban a polgármesterekben, önkormányzati képviselőkben és szülőkből, akiknek szintén fontos a nemzetiségi iskoláink jelene és jövője. Lapunk, a Katedra szerkesztőbizottsága tagjainak a nevében ehhez a korántsem könnyű munkához kívánok minden lelkiismeretes kollégának nagyon jó egészséget, önbizalmat, kitartó munkát és sok sikert.

Novák Mónika

**Az érsekújvári Czuczor Gergely Alapiskola igazgatónöje,
a Katedra szerkesztőbizottságának tagja,
e-mail: novakmonika@czuczora.sk**

A beiratkozási program sikeressége közös ügy

Az alapiskolai beiratkozások idejéhez közeledve sorra jelennek meg a médiában a nyilatkozatok, kiállnak az anyanyelven történő oktatás mellett neves és sikeres személyek. Érvek, okok, miértek, hogyanok. Az alapfokú tanintézmények többsége is ilyenkor foglalkozik intenzívebben a jövőd elsősök beiratkozásával, hiszen az utánpótlás biztosítja az intézmény fennmaradását, létét, s ezáltal az egész magyar közösségünk életét is. Beiratkozási programjában feltüntetett rendezvényeikkel próbálják felkelteni a szülők érdeklődését az iskolájuk iránt, és vonzóvá, ismertté tenni számukra a magyar nyelven történő művelődést.

Miért van szükség beiratkozási programra? Azért, hogy:

- megkönnyítsük a gyermek iskolába való átlépését,
- az óvodát nem látogató gyerekek közösség-tapasztalatot szerezzenek,
- megismertessük velük az új környezetet és az ott dolgozó felnőtteket,
- tájékoztatást kapjon a szülő az intézmény életéről, sikereiről,
- a leendő pedagógusok információt gyűjtsenek a gyermekek tudásszintjéről, képességeiről, személyiségéről.

Ahhoz, hogy a partner – szülő – számára versenyképessé váljunk, elengedhetetlen feltétel az iskolában zajló minőségi munka biztosítása. A színvonalas oktató-nevelő munka mellett nem árt, ha szellemiségében is többletet tudunk nyújtani és a tudáson kívül a gyökerek ápolására, hagyományok tiszteletére neveljük a ránk bízott gyermekeket. Nemcsak múltunk, jövőnk is lesz, ha sikerül elérni, hogy tanulóink az utódjaik iskolaválasztásakor is hűek maradjanak alma materükhöz.

Ha az iskola nyitott, folyamatosan közvetíti az információkat a külvilágnak az eredményeiről, eseményeiről, felhívja magára a közélet figyelmét. A mai szülőre jellemző, hogy alaposan

tájékozódik az iskolák munkájáról és a kínálatok alapján mérlegel. Ma már az információáramlat folyamatosságában végtelen a lehetőségek sora. Használjuk okosan a média, internet által adott eszközöket! Haladni kell a korrallal, megragadni minden kínáló alkalmat arra, hogy prezentáljuk magunkat. Legegyszerűbb, leggyorsabb tájékoztatást egy dinamikus, naprakész információkat közlő honlap működtetésével érhetünk el. Egyre több iskola megtalálta a tájékoztatás újszerű formáit a világhálón (Facebook, Twitter stb.). Fontos azonban megszólítani a napi sajtó olvasóit is. Publikáljunk bátran és tanítsuk meg rá gyermekeinket is! Hitelesebbé válik egy-egy tudósítás közzétételével az a színes, sokoldalú tevékenység, melyet a magyar iskolákban folytatnak a pedagógusok. Szinte minden intézményünkben működnek táncsoportok, színjátszó és bábozó közösségek, énekkarok, melyek egy-egy helyi rendezvény programját gazdagítják, így láttatják magukat. A jó érzékkel kidolgozott kiadványok, röplapok is segítik a szülőket a tájékozódásban. Böngészve az iskolai portálok között tapasztaltam, hogy egyre kreatívabbak a közösségek. Számos intézmény rendelkezik saját iskolaújsággal, évkönyvvel, beiratkozási tájékoztató füzetrel. Mazsoláztatva közöttük olyan figyelemfelkeltő címekre bukkantam, mint a: Mi Az Újság? – MIAŰ, KÁÓ, Krétapor, Hangzavar, Lapozz bele!, Szamárfül, Kisfutár, Iskolahívogató, Rosta, Suli-buli, Sulisok(k), Gólyahír stb.

Az iskolát választó szülő számára biztonságot ad, ha az alapiskola odafigyel az óvodás zökkenőmentes átlépésére egyik intézményből a másikba, és szorongásmentes, bizalommal teli, biztonságot nyújtó légkört biztosít a gyermeknek, amelyben az ismeretszerzés nem kényszer, hanem örömforrás. Ha az óvoda és az alapiskola közötti együttműködés nem időszakos és for-

